

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, zast. advokátskou kanceláriou V., konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta J., proti povinnej: **J.**, o vymoženie **606 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 14Er/33/2013, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 2CoE/274/2013-33 zo dňa 01. 10. 2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdna exekútorka M. žiadosťou zo dňa 18. 04. 2013 Okresnému súde Považská Bystrica ako súdu prvého stupňa (ďalej tiež ako „exekučný súd“) doručenu dňa 13. 05. 2013 (č. l. 1) na základe návrhu oprávneného (č. l. 2) požiadala o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o vymoženie pohľadávky oprávneného v zmysle v zmysle § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EP“). Exekučným titulom na vykonanie exekúcie je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri R., a. s. so sídlom: M X, B., IČO: X (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn.

IDC12100508 zo dňa 09. 12. 2011, právoplatný dňa 01. 02. 2012 a vykonateľný dňa 05. 02. 2012 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd uznesením č. k. 14Er/33/2013-25 zo dňa 08. 07. 2013 žiadosť súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na rozhodcovský rozsudok a úverovú zmluvu zo dňa 17. 07. 2008, súčasťou ktorej sú úverové zmluvné podmienky, ktoré povinná ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Po preskúmaní predmetnej zmluvy súd skonštatoval, že táto je v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účinného od 01. 04. 2004 a § 4 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou spotrebiteľskou. Uzavretá bola P., ktorá na základe zmluvy o postúpení pohľadávky postúpila vymáhanú pohľadávku na spoločnosť B., ktorá ju ďalej postúpila na oprávneného. Zmluva o úvere bola uzavretá vo forme vyplneného tlačiva vytvoreného oprávneným, z ktorej skutočnosti súd vyvodil, že išlo o zmluvu uzavieranú s rôznymi spotrebiteľmi vo viacerých prípadoch, pričom dlžníci – spotrebiteľia, obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňovali. Aplikujúc špeciálnu právnu úpravu obsiahnutú v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, súd prvého stupňa ustálil, že medzi oprávneným a povinnou z úverovej zmluvy vznikol spotrebiteľsko-zmluvný vzťah. Konštatoval, že v úverových zmluvných podmienkach je obsiahnutá neprijateľná podmienka v zmysle čl. 3 ods. 3 v spojení s bodom 1 písm. q/ Prílohy č. 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, a to rozhodcovská doložka. Táto v danej veci znemožňuje spotrebiteľovi (povinnej) vyriešiť prípadný spor medzi účastníkmi inak ako v rozhodcovskom konaní. Túto doložku si spotrebiteľ (povinná) nedojednal individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber, vzhľadom na jej spojenie s ďalšími zmluvnými podmienkami. Celú zmluvu, vrátane úverových zmluvných podmienok, mohol ako celok len prijať a podrobiť sa týmto podmienkam alebo celú zmluvu odmietnuť. Rozhodcovská doložka neobsahuje žiadne poučenie spotrebiteľa o rozdieli medzi rozhodcovským konaním a občianskym súdnym konaním na všeobecnom súde. Doložka bola do úverových zmluvných podmienok vsunutá oprávneným ešte pred vznikom samotnej zmluvy (pretože tieto nepochybne používal vo vzťahu k neurčitému okruhu väčšieho množstva spotrebiteľov). Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka v danej veci je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, prieči sa dobrým

mravom a výkon práv a povinností z nej je taktiež v rozpore s dobrými mravmi a princípmi ochrany spotrebiteľa a akékoľvek plnenie priznané rozhodcovským súdom na základe takejto rozhodcovskej doložky je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Z týchto dôvodov súd prvého stupňa žiadosť súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 EP v spojení s § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“) ex offio zamietol v celom rozsahu.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podal odvolanie oprávnený a z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vydal vyšší súdny úradník, pričom sudca nemienil odvolaniu vyhovieť (č. l. 31), bolo odvolanie podľa § 374 ods. 4 vety prvá a druhá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) predložené Krajskému súdu v Trenčíne ako súdu odvolaciemu. Tento prejednávúc vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. svojím uznesením č. k. 2CoE/274/2013-33 zo dňa 01. 10. 2013 odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Poukázaním na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/105/2011 z 10. 10. 2012, sp. zn. 5Cdo/230/2011 z 18. 09. 2012 a sp. zn. 6Cdo/1/2012 z 21. 03. 2012 sa odvolací súd stotožnil s postupom prvostupňového súdu, keď na vzťah účastníkov aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka chrániace spotrebiteľa. Za správny vyhodnotil jeho záver o tom, že rozhodcovská doložka má charakter nekalej podmienky, keďže spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, teda povinnej (§ 53 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy). Zdôraznil, že rozhodcovskú doložku upravenú v čl. 3 bod 7 predmetnej zmluvy v spojení s čl. 11 bod 11.2 Obchodných podmienok pre úver (verzia 1/2008) a čl. 10.2 Všeobecných obchodných podmienok je potrebné vyhodnotiť ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti podľa § 53 ods. 5 OZ v rozhodnom období.

Vo vzťahu k Smernici Rady 93/13/EHS zo dňa 05. 04. 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá podľa čl. 1 písm. q/ Prílohy považuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané, zdôraznil, že podnikateľ ako druhá zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy nesmie zneužívať svoje silnejšie postavenie dané tým, že spotrebiteľ nie je fakticky schopný presadiť akékoľvek zmeny formulárových zmluvných podmienok a že pri úverových zmluvách koná spotrebiteľ vlastne pod tlakom finančnej tiesne. Podnikateľ tak môže získať

nefair výhody, ktorou je aj prenesenie sporu zo sústavy nezávislých súdov na rozhodcu, s ktorým podnikateľ dlhodobo spolupracuje, poskytuje mu zdroj príjmu, v konaní nie je potrebné nariad'ovať pojednávanie a sú vylúčené opravné prostriedky. Za neprimeranú považoval odvolací súd aj rozhodcovskú doložku v danej veci, ktorá je súčasťou adhéznej zmluvy a všeobecných obchodných podmienok predložených oprávneným (jeho právnym predchodcom) povinnej na formulári a ktorá nebola individuálne dojednaná, keďže spotrebiteľ (povinná) nemal reálnu možnosť jej obsah ovplyvniť, resp. niektoré z ustanovení vylúčiť. Veriteľ mohol na základe predmetnej rozhodcovskej doložky vec predložiť na prejednanie a rozhodnutie rozhodcovskému orgánu, ktorý si sám zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Odvolací súd zastal názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky, vyhodnotil odvolací súd rozhodcovskú doložku v celosti za neprijateľnú podmienku, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora EU (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05).

K námietke oprávneného spočívajúcej v tvrdení, že v zmysle § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v príslušnom znení, boli banky povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd uviedol, že právny predchodca oprávneného neuzatvoril s povinnou osobitnú rozhodcovskú zmluvu (ani nedal povinnej osobitný návrh na jej uzatvorenie a príslušné poučenie), ale rozhodcovská doložka bola začlenená do zmluvy a všeobecných obchodných podmienok právneho predchodcu oprávneného. Povinná ako spotrebiteľ, bola v postavení, že buď zmluvu aj s príslušnými všeobecnými obchodnými podmienkami prijme ako celok a úver dostane alebo zmluvu ako celok odmietne a úver nedostane. Nebol vytvorený žiadny priestor pre povinnú ako spotrebiteľa na vyjadrenie nesúhlasu s výlučným riešením sporov v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že stanovenie povinnosti banky ponúknuť klientom návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy neznamená, že veriteľ je oprávnený včleniť do svojich zmlúv také znenie rozhodcovskej doložky, ktoré zakladá značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa. Zdôraznil, že ak veriteľ uzatvára zmluvu so spotrebiteľom, je povinný rešpektovať aj príslušné zákonné normy chrániace spotrebiteľa.

Odvolačí súd ďalej uviedol, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky zastaví. Poukázaním na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24. 02. 2011 zdôraznil, že, ak je neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Odvolačí súd v konaní okresného súdu nezistil ani rozpor s pravidlami týkajúcimi sa práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ani neprípustné nahrádzanie procesnej pasivity povinného.

Odvolačí súd uzavrel, že súd prvého stupňa v prejednávanej veci správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej doložky, a teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ EP. Správne preto žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 EP zamietol.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 21. 10. 2013.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie oprávnený (ďalej tiež ako „dovolateľ“). Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. a/ O. s. p., teda že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, písm. d/ (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie), písm. e/ (nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný) a písm. f/ (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), súčasne ustanovením § 238 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolačí súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dôvodnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2

O. s. p., podľa ktorého dovolanie možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 (písm. a/), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. b/) a rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (písm. c/).

Dovolateľ zastal názor, že rozhodcovským súdom bolo rozhodnuté v súlade so zákonom. Dovolateľ považuje za neprijateľné, aby exekučný súd poprel právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, nakoľko sa nepodal návrh na začatie konania o jeho zrušení, hoci podľa zákona bol potrebný. Namietol, že rozhodcovským rozsudkom je vo veci daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci (*res iudicata*) a tým, že sa vo veci konalo, došlo k porušeniu čl. 2 ods. 2 zákona č. 460/1992 Z. z. Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej uviedol, že ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať, či už ako súd vyššej inštancie, kasačný súd alebo ako súd konajúci o opravnom prostriedku, ale len ako tzv. exekučný súd. Poukázal na to, že exekučný súd nie je súdom, ktorý rozhoduje o opravných prostriedkoch voči exekučnému titulu a že v exekučnom konaní nepreskúmava vecnú správnosť rozhodnutia, ktoré je exekučným titulom. Podľa názoru oprávneného konaním súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu mu bolo odňaté právo domáhať sa svojho práva na uspokojenie svojej pohľadávky v exekučnom konaní, nakoľko súd bez zákonného dôvodu vyslovil právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vydané v súlade so zákonom za nevykonateľné, čím oprávnenému spôsobil ujmu. Za významnú považoval aj okolnosť, že Súdny dvor EÚ v žiadnom zo svojich rozhodnutí týkajúcich sa výkladu Smernice 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vo vzťahu k rozhodcovským doložkám v spotrebiteľskej zmluve nevyslovil nekalosť takého dojednaní. Ďalej namietol, že zákonodarca mal úmysel dať spotrebiteľom právo rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva, a preto nie je na mieste, aby súd nahrádzal vôľu spotrebiteľa, a to nezákonným zásahom do práv oprávneného. Má za absurdné, že ak povinná nemá záujem na uplatňovaní si svojich práv súčasne ak žiadnym spôsobom neprejavila vôľu napadnúť rozhodcovský rozsudok, aby túto vôľu nahrádzal súd. Je toho názoru, že ak povinná svoju vôľu prejavila podpisom zmluvy, ktorá doložku obsahovala, súd svojím konaním zasahuje do práv oprávneného ako aj povinnej svoju vôľu slobodne prejavíť. Vyslovil tiež názor, že rozhodcovská doložka, ktorou sa všetky spory v súvislosti so zmluvou podriaďujú rozhodcovskému konaniu podľa zákona o rozhodcovskom konaní nie je v zmysle Smernice 93/13/EHS nekalou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve. Odňatie práva oprávneného konať pred súdom sa odrazilo v tom, že

uznesenia súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu neboli dostatočne odôvodnené. Namietol, že vo vzťahu k jeho námietkam v odvolaní sa odvolací súd obmedzil len na ich citáciu, nepotvrdil a ani nepoprel opodstatnenosť jeho tvrdení v odvolaní, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie. Ďalej poukázal na dôvodovú správu k § 53 ods. 4 písm. r/ OZ, podľa ktorej je rozhodcovská doložka v súlade so zákonom, keďže dlžníkovi nebráni, aby si svoje práva voči veriteľovi uplatnil na príslušnom všeobecnom súde a zároveň umožňuje veriteľovi, aby si uplatnil svoje práva voči dlžníkovi na príslušnom rozhodcovskom súde v zmysle rozhodcovskej doložky. Dovolateľ podotkol, že exekučný súd je povinný skúmať ex offo iba súlad exekučného titulu so zákonom, tzn. formálnu a materiálnu stránku vykonateľnosti tohto titulu, nie vecnú správnosť (skutkové a právne závery) exekučného titulu. Zároveň uviedol, že zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje povinnej podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku žalobu na jeho zrušenie. Povinná však v rozhodcovskom konaní nevyvinula žiadnu aktivitu za účelom ochrany svojich práv, a to ani v čase po vydaní rozsudku. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-40/08 z 29. 01. 2008 Asturcom Telecommunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, bod 47.

Vo vzťahu k zákonu č. 483/2001 Z. z. o bankách oprávnený poukázal na ust. § 93b ods. 1 a uviedol, že z dôvodu, že pôvodným veriteľom v čase uzavretia úverovej zmluvy bola P. B., a. s., táto ako banka bola povinná v zmysle citovaného ustanovenia ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy podľa § 4 ods. 1 a 2 ZoRK s tým, že ich prípadné vzájomné spory z obchodov budú rozhodované v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Poukázal tiež na § 3 ods. 2 ZoRK, v zmysle ktorého rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, pokiaľ to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevylúčia. Vzhľadom na to, že uvedené vylúčené nebolo, oprávnený nemal inú možnosť ako podať žalobu na rozhodcovskom súde v zmysle dohodnutej rozhodcovskej doložky.

Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení dovolateľ dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie, resp. aby uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania v zmysle § 243a ods. 3 O. s. p. najskôr skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.) ďalej, ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti,

predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica ako súdu prvého stupňa o zamietnutí žiadosti súdnej exekútorky o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie oprávneného v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Dovolateľ zastáva tiež nesprávny názor, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 238 ods. 3 O. s. p. Oprávnený prehlada, že aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy len v prípade, ak dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu uvedenému v tomto ustanovení. Keďže dovolanie oprávneného smeruje proti uzneseniu, prípustnosť dovolania preto nemožno vyvodit' ani z ust. § 238 O. s. p.

Prípustnosť dovolania oprávneného by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p., na ktorú skutočnosť je dovolací súd povinný vždy prihliadnuť. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných vád vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Pri existencii uvedených vád možno totiž dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. pritom nie je významný predmet konania ani subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vady konania podľa § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O. s. p. namietané dovolateľom.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť svojho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza dovolací súd rozhodnutia obchodnoprávneho kolégia sp. zn. 4Oboer/19/2013 zo dňa 26. 03. 2013, 4Oboer/76/2013 zo dňa 31. 05. 2013, 4Oboer/50/2013 a 4Oboer/110/2013 zo dňa 24. 06. 2013, 4Oboer/44/2013 a 4Oboer/187/2013 zo dňa 31. 07. 2013, 5Oboer/19/2013 zo dňa 19. 09. 2013, ale aj občianskoprávneho kolégia napríklad rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/62/2013 zo dňa 25. 07. 2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky preto dovolací súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (napr. § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 EP),
2. prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O. s. p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania,
3. ust. § 237 písm. e/ O. s. p. má dopad len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu (oprávnený však návrh na vykonanie exekúcie podal),
4. pri postupe podľa § 44 ods. 2 EP sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, pričom oboznamovanie s obsahom listín zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania sa nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného,

5. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenému právo na výkon rozhodnutia neodopiera,
6. pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012),
7. postup banky v danom prípade nezodpovedal ust. § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, lebo rozhodcovská doložka nebola naformulovaná tak, aby založila právomoc rozhodcovského súdu zriadeného bankami alebo ich záujmovým združením (§ 67 ods. 1 a 2 zákona č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku a o doplnení a zmene niektorých zákonov),
8. nedôvodná a irelevantná je aj námietka oprávneného, že slovenský preklad Smernice nie je správny.

K záverom uvedeným vo vyššie označených bodoch 1. až 8. dospel dovolací súd aj v preskúmvanej veci. V danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 OZ), ktorá skutočnosť zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na uvedené nie je vykonateľný exekučný titul.

Vo vzťahu k námietke dovolateľa spočívajúcej v tvrdení, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p), dovolací súd uvádza, že iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Dovolateľ napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom samo osebe, ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ust. § 239 O. s. p., v dovolacom konaní sa existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom nepotvrdila a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. So zreteľom na odmietnutie dovolania z dôvodu jeho neprípustnosti, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešným účastníkom dovolacieho konania bola povinná, preto by mala právo na náhradu trov konania. Keďže jej však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný

V Bratislave, 28. februára 2014

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová